

У Міністерстві освіти і науки України відзначили високі наукові досягнення Запорізького національного університету

У МОН України відбулася звітна кампанія щодо результатів наукової, науково-технічної діяльності вищих навчальних закладів за 2014 рік. Наукові досягнення Запорізького національного університету представив проректор з наукової роботи **Геннадій Васильчук** разом із начальником науково-дослідної частини **Вікторією Меняйло** та її заступником **Ольгою Дерюгіною**. Під час свого виступу на засіданні Департаменту науково-технічного розвитку, яке проходило під головуванням заступника Міністра **Максима Стріхи**, Геннадій Миколайович акцентував увагу на результатах розробок держбюджетних та госпдоговірних тематик, фінансово-економічних та статистичних показниках, наслідках впровадження та комерціалізації розробок учених, участі ЗНУ в міжнародних наукових проектах, ефективності підготовки професійних кадрів, науково-дослідній роботі студентів і молодих учених, інформаційному забезпеченні наукової діяльності університету тощо.

Серед досягнень ЗНУ відзначили, насамперед, такі: вперше в історії вишу був укладений ліцензійний договір на використання корисної моделі; виконані 8 держбюджетних та 18 госпдоговірних НДР; відкрита спеціалі-

зована вчена рада з педагогічних наук; підготовлені 5 докторів і 43 кандидати наук; відкриті 4 нові спеціальності в докторантурі; спільно з Інститутом психології ім. Г. С. Костюка НАПН України зареєстроване нове

Проректор з наукової роботи **Геннадій Васильчук**, начальник науково-дослідної частини **Вікторія Меняйло** із заступником Міністра **Максимом Стріхою**

фахове видання "Проблеми сучасної психології"; у півтора рази збільшена кількість зарубіжних публікацій; забезпечена участь ЗНУ у виконанні міжнародних проектів "ELECTRA" та "HUMERIA", які реалізуються за програмою "Erasmus Mundus", а також у проекті Сьомої рамкової програми ЄС "Pyrses SemData"; на

Міжнародній спеціалізованій виставці "Освіта та кар'єра-2015" отримано Гран-прі та відповідний диплом у номінації "Компетентнісний підхід в освітній діяльності вищої школи"; виграний Грант за програмою IREX (США) на підтримку діяльності Центру трансферу технологій; реорганізоване Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених; 51 студент переміг у міжнародних та всеукраїнських наукових конкурсах та олімпіадах.

Більш детально ці та інші питання обговорили під час зустрічі проректора і начальника науково-дослідної частини із директором Департаменту науково-технічного розвитку **Дмитром Чеберкусом** і його заступником, начальником відділу розвитку науки у вищих навчальних закладах **Інною Сандігою**.

Враховуючи високі результати наукової роботи Запорізького національного університету за минулий рік, і з нагоди Дня науки – висловлюємо щирі подяку всім ученим нашого вишу. Нехай подальша діяльність залишається настільки ж самовідданою, нехай наукові здобутки потужного європейського університету тільки примножуються.

Науково-дослідна частина

Шановні колеги! Вітаю вас із Днем науки!

На сьогодні, коли перед Україною постало завдання євроінтеграції, зростає суспільне значення наукових працівників, педагогів, без яких держава не має майбутнього. Ми пишаємося видатними вченими нашого вишу, які зробили суттєвий внесок у розвиток багатьох галузей наук, сприяли розвитку нашої країни. Із гордістю переконуємося, що сучасне покоління науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, студентів університету гідно продовжує славні традиції своїх попередників.

Упевнений, що наша спільна щоденна праця і надалі принесе вагомий здобуток та сприятиме процвітанню університету як провідного освітнього та наукового центру Півдня України.

Від усього серця бажаю науковцям Запорізького національного університету – як відомим дослідникам, так і тим, хто лише робить на цьому шляху перші кроки, – міцного здоров'я, натхнення, вдалих і плідних пошуків, творчих успіхів і нових звершень задля розвитку не лише нашого вишу, але й наукової галузі України!

З повагою **Микола Фролов**

Проректор з наукової роботи Геннадій Васильчук: "Наші вчені активно інтегруються до міжнародного освітнього простору"

Цей навчальний рік був щедрим на досягнення для ЗНУ загалом і в науковій галузі зокрема. На сьогодні у ВНЗ багато уваги приділяють успішній інтеграції викладачів і студентів до світового освітнього простору. Про це йшлося в розмові з проректором з наукової роботи **Геннадієм Васильчуком**:

- **Геннадію Миколайовичу, які досягнення за останній час Ви відносите до найбільш вагомих?**

- У регіоні впевнено зміцнюється авторитет нашого ВНЗ, його цінують і поважають як виш європейського зразка, все більше громадян інших держав здобувають освіту саме в нас. Крім того, ще одним показником успішності є те, що представники офіційних установ та громадських організацій інших країн під час візитів до Запорізького краю обов'язково включають до своєї програми відвідини ЗНУ: зустрічаються з представниками ректорату, знайомляться з його професорсько-викладаць-

ким складом, відзначають потужну матеріально-технічну базу вишу. Також вони проводять лекції для студентів, які отримують нагоду дізнатися більше про те, якою бачать Україну у світі.

- **Чи, завдяки такій відкритості для співпраці на сьогодні в нашому університеті підписано чимало угод про міжнародне наукове співробітництво?**

- Так, зараз у ЗНУ укладені 55 угод з іноземними вишами та науковими закладами. Серед нових партнерів: Університет Південної Богемії в Чеське-Будейовіце (Чеська Республіка), Поморська Академія в Слупську (Польща), з якою угоду уклали за сприяння біологічного факультету та міжнародного відділу; Університет Бабеш-Боляй (Румунія), Кавказький міжнародний університет (Грузія), угода з яким ініційована ФСУ щодо співпраці в галузі соціології та політології; Університет Грінвіча (Велика Британія), із котрим триває співробітництво в галузі фізич-

ної культури та реабілітації, започатковане за ініціативи факультету фізичного виховання; Польський фонд для дітей та молоді в Україні "Недалеко".

Саме ініціатива факультетів і підрозділів щодо пошуку іноземних партнерів у науково-освітній галузі є переконливим свідченням того, що вчені відкриті для міжнародного співробітництва. Так, представники економічного факультету налагоджують плідні зв'язки з вишами Болгарії та Польщі, викладацький склад юридичного факультету активно співпрацює з Центром німецького права (Німеччина), викладачі історичного факультету регулярно організують і проводять на базі університету міжнародні конференції та засідання круглих столів, присвячені важливим проблемам сучасності. Викладачі факультету іноземної філології активно розширюють рамки програми подвійних дипломів, що вже кілька років діє між нашим ВНЗ та Університетом дю

Мен (Франція), а наукові статті представників професорсько-викладацького складу фізичного факультету опубліковані в міжнародних академічних виданнях, які входять до наукометричної бази даних "SciVerse Scopus". Крім того, ми продовжуємо співпрацювати з іноземними ВНЗ у рамках проектів ЄС "Erasmus Mundus", "HUMERIA" та "ELECTRA", а також у Програмі обмінів Мевляни (Туреччина) задля підвищення якості академічної мобільності.

- **Перспективи включення до освітнього простору існують не лише для викладачів, але й для студентів?**

- Звісно, все більше студентів користуються можливістю навчатися та проходити стажування у ВНЗ інших країн. Задля цього регулярно організуються презентації міжнародних академічних програм за участю представників фонду ім. Фулбрайта, Ради академічних обмінів IREX, Німецької асоціації академічних програм DAAD,

освітніх організацій "Альянс Франсез" та "ЕдюФранс" тощо. Випускники можуть отримати додатки до дипломів європейського зразка, які визнаються за кордоном, та продовжити навчання в іноземному виші. Зростанню академічної мобільності студентів сприяє й те, що у нас діє концепція вивчення іноземних мов протягом усього періоду навчання для представників усіх напрямів підготовки.

- **А як щодо перспектив розвитку наукової діяльності наших учених?**

- Одним із першочергових завдань є залучення викладачів до міжнародного наукового та освітнього простору. Задля цього всі вони при підписанні нових контрактів зобов'язуються підвищувати рівень володіння іноземними мовами, а також здобувати гранти на наукову діяльність. Ми переконані, що вченим є що презентувати світовій науковій спільноті.

Таміла Тарасенко

Кращих науковців року визначили за рейтинговим оцінюванням

У 2015 році вдруге в ЗНУ провели конкурс науково-педагогічних працівників "Кращий науковець року", започаткований у 2013 році за ініціативи ректора **Миколи Фролова** задля підвищення ефективності та якості наукової, науково-технічної діяльності університету й динамічного розвитку його кадрового потенціалу.

Для забезпечення об'єктивності результатів конкурс проводиться серед науково-педагогічних працівників за посадами: професори, доценти і старші викладачі, викладачі та асистенти, а також окремо за трьома напрямками. До першого напрямку (природничо-математичного та технічного) належать технічні, фізико-математичні,

хімічні, біологічні, фармацевтичні, медичні науки; до другого (гуманітарного) – історичні, педагогічні, психологічні, політичні, соціологічні, філософські, філологічні, юридичні, фізичне виховання та спорт, соціальні комунікації, державне управління; до третього (економічного) – економічні науки.

Згідно із затвердженим Положенням, конкурс проводився у два етапи (I етап – факультетський, II – університетський), на підставі індивідуального рейтингового оцінювання показників наукової діяльності викладачів.

Присмодно відзначити, що деякі наші науковці стали його переможцями другий рік поспіль. Це –

професори **Тетяна Коломоєць** (декан юридичного факультету), **Людмила Омелянчик** (декан біологічного факультету), **Алла Череп** (декан економічного факультету), **Максим Лепський** (декан факультету соціології та управління), **Микола Маліков** (декан факультету фізичного виховання), **Русудан Махачашвілі** (ФІФ); доценти **Павло Лютиков** (юридичний факультет), **Вадим Єрмолаєв** (математичний факультет); викладачі **Ганна Левчук** (біологічний факультет), **Вікторія Малтис** (економічний факультет). А вперше посіли призові місця такі науковці: із факультету фізичного виховання – **Надія Богдановська**, **Валерія Тищенко**, біологічного – **Віктор Лях**, **Наталія Гри-**

горова, **Ірина Полякова**, **Оксана Ткачук**, СПП – **Наталія Шевченко**, філологічного – **Петро Білоусенко**, **Валентина Кравченко**, економічного – **Надія Шмиголь**, **Дмитро Бабміндра**, **Олександр Череп**, **Наталія Венгерська**, **Юлія Швець**, **Андрій Линенко**, математичного – **Наталія Кеберле**, ФСУ – **Едуард Гугнін**, юридичного – **Віктор Сабаш**, менеджменту – **Лідія Горошково**.

Колектив ЗНУ вітає вчених із вагомою перемогою та щиро бажає їм творчих здобутків на науковій ниві, нових перспективних ідей та їхньої успішної реалізації!

Вікторія Меняйло, начальник науково-дослідної частини

Престижність і потужність лабораторій вишу

Наукові лабораторії Запорізького національного університету поглиблено розробляють перспективні напрями досліджень, загально представлені в системі науково-навчальних структур факультетів університету. До їхньої роботи активно долучаються студенти та аспіранти. В такий спосіб лабораторії сприяють розвитку та поширенню концепції поєднання наукової на навчальній діяльності в межах університету. Вони також провадять грантову діяльність, публікують результати досліджень, організують і беруть участь у наукових форумах різних рівнів, долучаються до проектів, що відповідають їхнім інтересам і статутним завданням.

Третій рік поспіль на базі ЗНУ діє **Навчально-науково-виробничий центр "МеталСпецПроект"**. Головними напрямами його діяльності є наукові дослідження, апробація та впровадження у виробництво новітніх технологій із виготовлення зносостійких і надміцних матеріалів для галузі літакобудування та космічних технологій, а також підготовка кадрів із напрямку: "Авіаційне матеріалознавство". До складу структури входить чотири лабораторії кафедри прикладної фізики: **фізико-технологічна; магнетизму; металографічних досліджень; отримання тонких композитних плівок**, а також – паралельних і розподілених обчислень

математичного факультету. Очолує Центр завідувач кафедри прикладної фізики, лауреат державної премії України в галузі науки та техніки, професор **Валерій Міщенко**. У лабораторії створили диференціальний дилатометр. Їх у Центрі вже два. Відтак, відкривається можливість розробляти нові технології і винаходити нові марки легованих цементованих сталей. Наприклад, завод "Дніпроспецсталь" заощадив близько 380 тис грн, завдяки впровадженню новітніх технологічних процесів. Зараз науковці працюють над створенням спільного Південно-східного науково-технічного центру, який залучав би до співпраці підприємства і дослідницькі центри нашого регіону під егідою Національної Академії наук України.

На біологічному факультеті діє Регіональний навчально-науково-виробничий центр "Екологія". До його структури входить 4 лабораторії. Співробітники **навчально-науково-виробничої лабораторії біоресурсів навколишнього природного середовища** навчають студентів методам покращення екосистем, а також роботи в лісовій і мисливській галузях.

Очолує структуру професор **Валерій Домніч**. Основними завданнями лабораторії є проведення фундаментальних наукових досліджень з екології, середовищотвірної діяльності та оптимальної ставово-вікової структури популяції представників мисливської фауни в різних регіонах України та визначення збалансованих ступенів їхньої охорони і використання, з урахуванням різних форм антропогенного

Студент біолог-мисливствознавець біля новонародженого оленятка у період практики в Азово-Сиваському національному природному парку. Фото аспіранта Андрія Домніча

впливу. Вчені розробили понад 50 проектів організації та розвитку мисливського господарства для користувачів 16 областей України, а також проекти вольтерів для напіввілного утримання диких мисливських тварин (дикого кабана та фазана мисливського). Науковці виконують міжнародні гранти з паразитології фауни та захворюваності риб разом із такими країнами, як Іспанія, Франція, Італія. Завдяки одному із грантів, лабораторія отримала спеціалізований мікроскоп із Німеччини за 20 тисяч євро, котрий допомагає її співробітникам та студентам проводити якісні дослідження.

У **навчально-науково-дослідній лабораторії біотехнології фізіологічно-активних речовин**, створеній у 2004 році та очолюваній професором **Олександром Бражком**, займаються пошуком біологічно активних речовин, вивченням їхніх властивостей; створенням пробіотиків, сполук з антиоксидантною дією, кардіопротекторів, гепатопротекторів; моделюванням росту регуляторів для рослин і тварин, лікарських та ветеринарних препаратів, пестицидів, білків.

У **навчально-науково-дослідній лабораторії клітинної та організмної біотехнології** вчені під керівництвом професора **Олександра Фролова** проводять фауністичні дослідження динаміки чисельності популяції медичної п'явки у природних водоймищах та в умовах клінічної герудотерапії. Робота триває за такими основними напрямками, як біотехнології лікарських та харчових грибів; біотехнології медичної п'явки; розробка імунотерапевтичних методів оцінки стану імунної системи з залученням нанотехнологій і клітинної інженерії.

Навчально-науково-дослідну лабораторію біоіндикації та біоекології очолує **Галина Дударєва**. Тут проводять екотоксикологічні експертизи води, досліджують якість води техногенно забруднених водних екосистем Кавказського водосховища, о. Бірючого, о. Хортиці, моніторять якісні показники субстрату для вирощування їстівних грибів, контролюють здоров'я риби у штучній популяції тощо. Важливо відзначити, що лабораторію атестовано за майже 50 показниками оцінки якості води. Відповідний Сертифікат про акредитацію вченим надали в "ЗАПОРІЖЖЯ-СТАНДАРТМЕТРОЛОГІЯ". Цей документ засвідчує, що лабораторія атестована на проведення вимірювань, результати яких використовуються під час контролю стану навколишнього природного середовища.

Співробітники **лабораторії модерної історії України та інноваційних освітніх технологій** ЗНУ, яку очолує професор **Федір Турченко**, беруть активну участь у реалізації проектів МОН України та ЄС. Скажімо, це – "Громадянська освіта – Україна", "Сприяння розвитку культури

прав людини в Україні та на Південному Кавказі", проект Всеукраїнської асоціації викладачів історії, громадянства та суспільних дисциплін "Нова Доба" Міжнародного фонду "Відродження" "Нові підходи до історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства". Нещодавно побачила світ монографія **Федора та Галини Турченків** "Проект «Новоросія». 1764-2014 рр. Ювілей на крові". Це – ґрунтовне дослідження здобуло схвальні відгуки фахівців та читачів

і вийшло до фіналу I всеукраїнського конкурсу науково-популярних видань, організованого МОН України та Державним фондом фундаментальних досліджень.

Навчально-наукова лабораторія археологічних досліджень історичного факультету – науковий центр археології Подніпров'я. Співробітники під керівництвом **Геннадія Тошева** проводять вивчення найбільших у Європі могильників: скіфського періоду – Мамай-Гора та середньовіччя – Мамай-Сурка, підтримують активні контакти з науковими установами Європи та Америки. Матеріали, отримані під час досліджень, надходять до обласного музею, вони покладені в основу моделі історико-культурного розвитку Нижнього Подніпров'я, яка зараз розробляється у виші.

Навчально-наукова лабораторія українознавчих студій ЗНУ була створена в листопаді 2004 року. За час її діяльності вагомі напрацювання вчених філологічного факультету мали помітний вплив на розвиток сучасної вітчизняної лінгвістики. До головних напрямків діяльності лабораторії її керівник, професор **Петро Білоусенко** відносить роботу Південно-українського історико-дєриватологічного центру при ЗНУ, що діє відповідно до планів Відділу теорії та історії української мови Інституту української мови Національної академії наук України, та вивчення історії гуманітарної думки діаспори, яку координував професор **Віктор Чабаненко**. Не меншою повагою серед вітчизняних наукових кіл користується історико-дєриватологічна наукова школа нашого вишу. Так, існує держбюджетна тема, в руслі якої відбувається вивчення особливостей українського словотвору.

На факультеті фізичного виховання працює **лабораторія біохімії та фармакології спорту**, де майбутні фахівці з фізичної реабілітації вчать перевіряти стан здоров'я людини та корегувати його. Науковці досліджують функціональний стан та фізичні можливості спортсменів, вивчають особливості серцево-судинної системи у плавців і легкоатлетів, а також проводять функціональну діагностику і клініко-біохімічні дослідження крові. За словами завідувача лабораторії **Тамари Мельник**, цього року планується втілення кількох нових проектів із реорганізації структури.

Державний вищий навчальний заклад "Запорізький національний університет" Міністерства освіти і науки України

оголошує конкурс до
АСПІРАНТУРИ І ДОКТОРАНТУРИ
за рахунок державного замовлення
та на контрактній основі
зі спеціальностей

АСПІРАНТУРА

- 01.01.04 – геометрія та топологія
- 01.01.06 – алгебра та теорія чисел
- 01.02.04 – механіка деформівного твердого тіла
- 01.04.07 – фізика твердого тіла
- 01.04.10 – фізика напівпровідників і діелектриків
- 01.04.13 – фізика металів
- 01.05.02 – математичне моделювання та обчислювальні методи
- 02.00.10 – біоорганічна хімія
- 03.00.08 – зоологія
- 03.00.09 – імунологія
- 03.00.13 – фізіологія людини і тварин
- 03.00.15 – генетика
- 03.00.16 – екологія
- 05.13.22 – управління проектами і програмами
- 07.00.01 – історія України
- 07.00.02 – всесвітня історія
- 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни
- 08.00.04 – економіка та управління підприємствами
- 08.00.06 – економіка природокористування та охорони навколишнього середовища
- 08.00.11 – математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці
- 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії
- 10.01.01 – українська література
- 10.01.02 – російська література
- 10.01.04 – література зарубіжних країн
- 10.02.01 – українська мова
- 10.02.02 – російська мова
- 10.02.04 – германські мови
- 10.02.05 – романські мови
- 10.02.16 – перекладознавство
- 10.02.17 – порівняльно-історичне і типологічне мовознавство
- 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень
- 12.00.02 – конституційне право; муніципальне право
- 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право
- 12.00.06 – земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право
- 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право
- 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право
- 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки
- 13.00.02 – теорія та методика навчання (іноземна мова)
- 13.00.02 – теорія та методика навчання (зарубіжна література)
- 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізика)
- 13.00.03 – корекційна педагогіка
- 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти
- 13.00.05 – соціальна педагогіка
- 19.00.05 – соціальна психологія; психологія соціальної роботи
- 22.00.04 – спеціальні та галузеві соціології
- 23.00.02 – політичні інститути та процеси
- 24.00.03 – фізична реабілітація

ДОКТОРАНТУРА

- 01.04.07 – фізика твердого тіла
- 01.04.10 – фізика напівпровідників і діелектриків
- 01.05.02 – математичне моделювання та обчислювальні методи
- 03.00.08 – зоологія
- 03.00.13 – фізіологія людини і тварин
- 07.00.01 – історія України
- 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни
- 08.00.04 – економіка та управління підприємствами
- 08.00.11 – математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці
- 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії
- 10.01.01 – українська література
- 10.02.01 – українська мова
- 10.02.04 – германські мови
- 10.02.16 – перекладознавство
- 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право
- 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки
- 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізика)
- 13.00.03 – корекційна педагогіка
- 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти
- 23.00.02 – політичні інститути та процеси

Форми навчання в аспірантурі: з відривом від виробництва – 3 роки без відриву від виробництва – 4 роки

Форма перебування в докторантурі: з відривом від виробництва – 3 роки Зарахування до аспірантури і докторантури з 1 жовтня 2015 р.

Вступні іспити до аспірантури: спеціальність, іноземна мова, філософія Документи приймаються з 17 серпня по 4 вересня 2015 р. за адресою: вул. Лепіка, 33-А, корпус № 4, каб. 317, відділ аспірантури і докторантури.

Телефон для довідок: (061) 228-76-30

Веб-сайт: www.phd.znu.edu.ua

E-mail: phd.znu@gmail.com

Аспірантура і докторантура Запорізького національного університету НА ШЛЯХУ ДИНАМІЧНОГО РОЗВИТКУ

День науки-2015 відділ аспірантури і докторантури зустрічає із суттєвими успіхами та планами, спрямованими на збільшення можливостей для тих, хто планує пов'язати своє майбутнє з науковою галуззю.

За словами завідувача відділу аспірантури і докторантури Запорізького національного університету **Юрія Каганова**, 2014-2015 навчальний рік відзначився значними досягненнями в організації наукової інфраструктури нашого університету. Зокрема, вперше в історії вишу була створена спеціалізована вчена рада з історичних наук із захисту докторських наук, яку очолив професор **Микола Фролов**.

Розпочала роботу нова кандидатська спеціалізована вчена рада зі спеціальності "Теорія і методика професійної освіти" під керівництвом професора **Олександра Гури**. На сьогодні в Запорізькому національному університеті функціонують 6 кандидатських та 1 докторська спеціалізована вчена рада, що є одним із кращих показників серед вишів південноукраїнського регіону.

Розширюється мережа докторантури університету. Завдяки відкриттю спеціальності "Теорія і методика професійної освіти", на сьогодні в системі докторантури ЗНУ представлено 20 спеціальностей.

Зросла й аспірантська та докторантська родина нашого вишу. Наразі в аспірантурі університету навчається близько 300 аспірантів, а 14 осіб є докторантами ЗНУ. Здійснюється підготовка кадрів і для вишів різних регіонів України. Серед аспірантів – іноземні громадяни з Йорданії та Габону.

За 4 місяці 2015 року лави кандидатів наук поповнили 12 науковців. Доцентом кафедри історії України **Сергієм Терно** захищена докторська дисертація з теорії та методики навчання (історія та суспільствознавчі дисципліни). Вчене звання професора присвоїли науковцям: **Андрію Свистьову** та **Анні Приходько**.

Ми пишаємося спортивними досягненнями аспірантів Запорізького національного університету – веслувальника **Олександра Надтоки**, який здобув звання "Героя спортивного року-2014", майстра спорту з греко-римської боротьби **Армена Варданяна**, призера Олімпійських ігор 2008 року.

Примітно, що, незважаючи на непрості соціально-економічні умови в країні, Запорізький національний університет відповідно до Колективного договору виплачує науково-педагогічним працівникам винагороду за захист докторської (25 тисяч гривень) і кандидатської дисертації

(5 тисяч гривень, у випадку дострокового захисту – 10 тисяч гривень).

Наразі розробляється концепція впровадження в університеті освітньої складової програми підготовки доктора філософії (структурованих докторських програм).

Відділ аспірантури і докторантури, вітаючи колектив рідного університету з Днем науки, запрошує майбутніх учених поповнити ряди аспірантів і докторантів Запорізького національного університету. Колектив відділу завжди готовий надати професійну допомогу всім охочим із питань підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів.

Детальну інформацію можна знайти на оновленому сайті відділу аспірантури і докторантури <http://phd.znu.edu.ua>.

Науковий потенціал Запорізького національного університету та його динамічний розвиток – запорука Вашої успішної самореалізації!

Здобутки молодих вчених є фундаментом Наукового товариства

У ЗНУ до Дня науки провели традиційну щорічну підсумкову конференцію Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених. На заході представники усіх факультетів та Економіко-правничого коледжу презентували свої найвагоміші досягнення за рік.

Із вітальним словом до присутніх звернувся перший проректор **Олександр Бондар**, який зазначив, що підсумкова конференція Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених завжди є довгоочікуваним і дуже змістовним заходом вишівського життя.

ших подій товариства за рік.

За високі досягнення в студентській науково-дослідній роботі протягом року та з нагоди Дня науки проректор з наукової роботи **Геннадій Васильчук** нагородив грамотами більше 30 студентів. За плідну роботу з обдарованою молоддю, значний внесок у розвиток студентської науково-дослідної роботи Подяку ректора оголосили і більше як 30 викладачам.

Проректор підкреслив, що кожен юний вчений – вже переможець, адже завдяки участі в науковому житті Запорізького національного університету покращив свої знання. "Хотілося

Згодом голови Наукових товариств факультетів ЗНУ та Економіко-правничого коледжу представили яскраві презентації своїх досягнень за навчальний рік.

Голова НТСАДМВ університету **Марина Пасенко** приєдналася до почесної місії колег та представила огляд найважливі-

б поради Вам і надалі зберігати такі зразкові темпи роботи, збагачувати їх новачками. Наприклад, долучитися до міжнародного освітнього й наукового простору", – резюмував Геннадій Миколайович.

Марія Канцелярист

Євгенія Маказан – талановитий викладач та управлінець

Нещодавно відзначила свій ювілей кандидат економічних наук, доцент кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Запорізького національного університету **Євгенія Маказан**.

У 1982 році вона закінчила тоді ще Запорізький машинобудівний інститут ім. В. Я. Чубаря, за спеціальністю "Підійомно-транспортні машини та устаткування". Професійну кар'єру розпочала у 1982 році з посади інженера, а з 1988 року працювала у галузі освіти як викладач та управлінець.

У 1996 році Євгенія Василівна закінчила факультет післядипломної освіти Запорізького державного університету (спеціальність "Менеджмент у невиробничій сфері"). Із 2002 року викладала у вищих навчальних закладах.

У 2007 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. А з 2009 року працює у Запорізькому національному університеті.

Викладач бере активну участь у наукових зібраннях. Нещодавно вона виступила з доповідями на міжнародних конференціях, порушивши питання кризових явищ у нафтопереробній промисловості України, вітчизняного стану лізингового бізнесу та сучасних тенденцій розвитку менеджменту.

У своїх наукових публікаціях Євгенія Маказан досліджує проблематику щодо досвіду управління технопар-

ками, особливостей накопичення людського капіталу, розвитку агропромислового комплексу України, сучасних аспектів ціноутворення в Україні.

Євгенію Маказан розроблені та надруковані навчально-методичні посібники, зокрема: "Корпоративне управління", "Інвестиційний менеджмент", "Інформаційні системи в менеджменті".

Вітаємо шановну Євгенію Василівну з ювілеєм! Бажаємо іменинниці весняного настрою, невичерпної життєвої наснаги, тепла та затишку в родині, щоб майбутні роки у Вашому житті залишили тільки світлі спогади, дарували радість, добро, надію та благополуччя! Нехай на всіх життєвих дорогах Вас супроводжують заслужені успіхи, незрадлива фортуна, стійкий добробут, незгасна енергія! Міцного Вам здоров'я, незгасаючого оптимізму, натхнення, творчих успіхів та великого жіночого щастя!

ВІТАЄМО!

Цього року наші студенти вже традиційно гідно представили свій рідний виш під час участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук 2014/2015 н.р., продемонструвавши не лише відмінні знання, але й вміння обирати актуальні теми для наукових розвідок та ґрунтовно їх досліджувати.

Колектив ЗНУ вітає призерів Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт та їхніх наукових керівників!

- з економфаку – **Дар'ю Самойленко** (керівник – **Алла Череп**) із дипломами I і III ступенів;
- з юрфаку – **Дмитра Калниша** (керівник – **Тетяна Коломоєць**) із дипломом I ступеня;
- з економфаку – **Лідію Ложкову** (керівник – **Олена Макаренко**) із дипломом I ступеня;
- з факультету менеджменту – **Ярослава Шрамка** (керівник – **Наталія Гуржій**) із дипломом II ступеня;
- з економфаку – **Дар'ю Пензеву** (керівник – **Алла Череп**) із дипломом II ступеня;
- з економфаку – **Людмилу Смельянову** (керівник – **Тетяна Захвалко**) із дипломом II ступеня;
- із філфаку – **Аліну Полякову** (керівник – **Ірина Павленко**) із дипломом II ступеня;
- з юрфаку – **Івана Шумейка й Михайла Шевченка** (керівник – **Тетяна Коломоєць**) із дипломами II ступеня;
- з факультету СПП – **Оксану Пятник** (керівник – **Маріанна Ткалич**) із дипломом III ступеня;
- із факультету менеджменту – **Антон Мандрикіна** (керівник – **Лідія Горошкова**) із дипломом III ступеня;
- із факультету менеджменту – **Ганну Юрцеву** (керівник – **Людмила Бухаріна**) із дипломом III ступеня;
- із біофаку – **Руслана Амінова** (керівник – **Олександр Фролов**) із дипломом III ступеня;
- з економфаку – **Маргариту Піун** (керівник – **Алла Череп**) із дипломом III ступеня;
- з економфаку – **Олександр Сінекаєву** (керівник – **Надія Шмиголь**) із дипломом III ступеня;
- із філфаку – **Анну Гостроверху** (керівник – **Тетяна Хейлік**) із дипломом III ступеня.

Вітаємо переможців Всеукраїнської студентської олімпіади та їхніх керівників!

- з факультету СПП – **Сніжану Білу** (керівник – **Ольга Пономаренко**) із дипломом II ступеня;
- з економфаку – **Павла Єременка** (керівник – **Андрій Линенко**) із дипломом II ступеня;
- із факультету фізвиховання – **Дениса Пібрехта** (керівник – **Надія Богдановська**) із дипломом II ступеня;
- з економфаку – **Євгена Селютіна** (керівники – **Ігор Козін** і **Наталія Максикіно**) із дипломом II ступеня;
- з юрфаку – **Івана Шумейка, Дмитра Калниша, Михайла Шевченка** (керівник – **Тетяна Коломоєць**) із дипломами II ступеня;
- з економфаку – **Маргариту Піун** (керівник – **Алла Череп**) із дипломом III ступеня;
- із факультету журналістики – **Єгора Тимошова** (керівники – **Христина Пирогова**) із дипломом II ступеня;
- із ФФ – **Світлану Семеренко** (керівник – **Олександра Голово**) із дипломом III ступеня;
- із ФСУ – **Оксану Ковтун** (керівник – **Надія Кузьмичова**) із дипломом II ступеня;
- із факультету менеджменту – **Євгенію Шкарупіло** (керівник – **Лідія Горошкова**) із двома дипломами III ступеня.

Державний вищий навчальний заклад "Запорізький національний університет" Міністерства освіти і науки України

оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:
■ **декан фізичного факультету – 1,0 ставки.**

Умови конкурсу:

Кандидат на посаду декана факультету повинен бути громадянином України, вільно володіти державною мовою, мати повну вищу освіту за фахом, науковий ступінь і вчене звання та стаж науково-педагогічної роботи не менше п'яти років.

Заяви на участь у конкурсі подавати протягом місяця з дня надрукування оголошення за адресою: 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66, навчальний корпус № 1, загальний відділ (каб. 48).

До заяви, зареєстрованої в загальному відділі ЗНУ, додається:

- ☑ додаток до анкети на участь у конкурсі,
- ☑ завірений список наукових праць, а для тих, хто не працює в ЗНУ, також:
- ☑ особовий листок з обліку кадрів,
- ☑ автобіографія,
- ☑ документи про освіту, науковий ступінь і вчене звання.

За довідками звертатись за телефоном: 228-75-12

До розбудови державності та конституційного реформування

У ЗНУ в рамках співпраці з Київським національним університетом ім. Тараса Шевченка відбулася зустріч студентів і викладачів із головою Асоціації українських правників, заслуженим юристом України, членом-кореспондентом Національної академії правових наук України **Василем Костицьким** та ад'юнктом-професором, доцентом кафедри юриспруденції Університету "Ріджент" (Вірджинія-Біч, США), директором програм "магістр юриспруденції" і "магістр мистецтв", доктором **Джимом Дейвідсом**.

Відкрив зустріч перший проректор **Олександр Бондар**, який, представивши поважних гостей, подякував їм за можливість отримати цінні знання в галузі протидії корупції, розбудови української державності та конституційного реформування.

Професор Джим Дейвідс висловив переконання, що корупція знижує рівень довіри інших держав до України, але молоде поко-

ління зможе вивести країну на новий рівень розвитку.

У свою чергу, голова Асоціації українських правників, професор КНУ ім. Т. Шевченка **Василь Костицький** розповів про Конституцію як суспільний договір, який укладається із державою і за яким встановлюються взаємні права й обов'язки.

Наприкінці зустрічі декан юридичного факультету **Тетяна Коломоєць** вручила Василю Костицькому атестат почесного професора ЗНУ.

Тетяна Коломоєць

Олена Переверзева

Турне Європейським містечком ЗНУ-2015

Святкування Дня Європи-2015 у ЗНУ відбулося в рамках всеукраїнської акції "День добра". Неперевершені костюмовані експозицій-презентації тієї чи тієї країни з іграми, вікторинами та подарунками й частуваннями національними стравами чекали в наметах факультетів, діяльність яких організував Відділ міжнародних зв'язків та роботи з іноземними студентами. Кожен відвідувач свята зміг отримати інформаційні буклети, довідкову літературу, пам'ятку державну символіку. Представники ЗНУ долучилися до Всеукраїнської акції "День добра" і разом записали відеозвернення до українців із побажаннями миру, добра та злагоди. Протягом свята тривав збір коштів на підтримку наших бійців, які виборюють свободу України в зоні проведення антитерористичної операції.

Під час урочистого відкриття Євромістечка Державний гімн України та гімн Європейського союзу виконав хор вокальної студії "Кантилена". А після підняття прапорів України та Європейського Союзу до слова запросили першого прорек-

тора **Олександра Бондаря**. "Євроінтеграція – стратегічний вибір нашої держави та нашого суспільства. Тож це свято, в першу чергу, має на меті засвідчити, що обраний шлях до Європи – це прагнення побудувати територію свободи,

добробуту і правопорядку", – підкреслив **Олександр Григорович**.

У своєму зверненні до гостей свята голова облдержадміністрації **Григорій Самардак** зазначив, що Україна є не лише географічним центром Європи, їй притаманні європейські цінності як такі. А особливо в прагненні до свободи.

Заступник Генерального консула Федеративної республіки Німеччини у Дніпропетровську **Маттіас Кох** щиро подякував шановному товариству за запрошення і запевнив, що в ці нелегкі для нашої країни часи Німеччина залишається на боці України.

Концертну програму "Діти – наше майбутнє" підготував Центр культури ЗНУ. Маленькі дітлахи наприкінці свята випустили в небо голубів миру.

Марія Канцелярист

НАУКОВИЙ ЛІТОПИС

Степ той з ярами і кручами...

У ЗНУ пройшла ювілейна, десята, **Всеукраїнська конференція "Історія степової України XVII-XX століття"**. Організатори заходу присвятили її вшануван-

ню пам'яті знаного вченого-історика, професора ЗНУ **Анатолія Бойка**. Протягом двох днів науковці з різних міст нашої країни обговорювали соціально-економічний, культурологічний, релігійний та інші аспекти історії Півдня України.

Привітав учасників конференції проректор з наукової роботи **Геннадій Васильчук**, який побажав їм плідної роботи. "Саме ми, історики, повинні потурбуватися про те, аби люди добре знали своє минуле й водночас із надією дивилися в майбутнє", – наголосив **Геннадій Миколайович**, котрий також за фахом є істориком.

Декан історичного факультету **Володимир Мільчев** зауважив, що за 5 років вже склалася певна традиція: на цій конференції декан має прозвітуватися про досягнення й перспективи наукових історичних шкіл Запоріжжя. Тож **Володимир Іванович** підкреслив, що вчені факультету оперативно реагують на події

новітньої історії: побачила світ книга професорів **Федора і Галини Турченків** "Проект «Новоросія». 1764-2014. Ювілей на крові", підготовлені до видання спогади учасників антитерористичної операції на Сході України, зібрані нашими вченими.

Під час підбиття підсумків ухвалили резолюцію, у якій йшлося про необхідність продовжувати всебічне дослідження магістральних тем історії Запорізького краю, зосередити увагу на пошуку шляхів подолання негативних суспільних явищ, які виникли в результаті напруженої політичної та військової ситуації. Крім того, вчені відзначили важливість Південного регіону для історичного буття української нації та її держави.

Таміла Тарасенко

Провідна тема – відновлена екосистема

У ЗНУ відбулася **IV Міжнародна науково-практична конференція "Сучасні проблеми біології, екології та хімії"**. Її учасниками стали понад сто представників різних ВНЗ, а свої тези надіслали науковці з Португалії, Іспанії, Польщі, Росії та США.

Відкриваючи конференцію, проректор з наукової роботи **Геннадій Васильчук** зазначив, що біологічний факультет із року в рік нарощує свій науково-дослідний потенціал. Викладачі та студенти навчаються і проходять практику за кордоном, окрім того, представники цього факультету викладають у закордонних ВНЗ. Присутніх привітала декан **Людмила Омеляничик**. Вона зазначила, що це – справжнє свято науки, коли кожен учасник має змогу представити свої досягнення широкому загалу.

Також засідання наукових секцій відбулося на базі біостанції-профілакторію ЗНУ на о. Хортиці. Підготували для науковців і цікаву екскурсійну програму. За результатами конференції вчені

склали резолюцію, у якій окреслили основні положення щодо необхідності розвитку окремих прикладних біологічних наукових напрямів і представили власне бачення основних проблем сучасності. Зокрема, в ній зазначалося, що найактуальнішими векторами досліджень сьогодні є моніторинг якості харчової продукції, яку

споживає населення, медикаментів, контроль навколишнього середовища й охорона та відновлення природних екосистем. Ці рекомендації передали фахівцям Запорізької облдержадміністрації для розгляду та розробки стратегічного плану заходів біологічного спрямування.

Технічні науки як прогресу запорука

На математичному факультеті пройшла **V міжнародна науково-технічна конференція, присвячена "Актуальним проблемам прикладної механіки та міцності конструкцій"**.

Учасниками заходу стали 196 науковців та інженерів з різних ВНЗ та підприємств України, а також із закордонних вишів – Польщі, Росії, Азербайджану. Координатором міжнародної конференції від ЗНУ виступив завідувач кафедри прикладної математики і механіки **Віктор Гришак**.

Від імені адміністрації гостей і учасників привітав проректор з наукової роботи **Геннадій Васильчук**. Під час пленарного засідання заступник головного конструктора "КБ "Південне" (Дніпропетровськ) **Віктор Сиренко** та завідувач відділу Інституту технічної механіки НАН України і Державного космічного агентства України, член-кореспондент НАН України **Вадим Гудрамович** представили присутнім особливі досягнення південної співпраці ЗНУ та КБ "Південне".

Декан **Сергій Гоменюк** у своїй доповіді висвітлив актуальні проблеми прикладної математики, математичного моделювання і міцності конструк-

цій. Підсумки конференції щодо визначення подальшого спектру наукових досліджень, які спрямовані на розвиток прикладної механіки та

міцності конструкцій, зокрема у галузі аерокосмічних систем, підбив заступник голови організаційного комітету конференції, заслужений діяч науки і техніки України **Віктор Гришак**. У своїй промові він відзначив необхідність відновлення такого напрямку підготовки фахівців, як "Динаміка і міцність машин", вніс пропозицію щодо поновлення проведення в Україні (раз на чотири роки) національних (міжнародних) конгресів з теоретичної та прикладної механіки. Пропозиції підтримали всі учасники конференції.

Зміни у свідомості на зламі тисячоліть

У **Торговому коледжі ЗНУ** провели **I регіональну науково-практичну конференцію "Актуальні проблеми суспільствознавчих дисциплін"**, присвячену 75-річчю коледжу та Дню науки. У конференції взяло участь понад 40 осіб.

Проректор з наукової роботи **Геннадій Васильчук** під час відкриття пленарного засідання привітав учасників конференції від імені ректорату та побажав їм плідної роботи.

Директор Торгового коледжу **Олександр Олійник** у вступному слові зазначив: "Для нашого навчального закладу вже стало доброю традицією гостинно приймати учасників конференцій і круглих столів, але сьогоднішній захід особливий: він розпочне свою ро-

боту на честь 75-річного ювілею нашого коледжу, який ми святкуємо цього року". Також перед присутніми з доповіддю виступив заступник директора Економіко-правничого коледжу **Максим Носик**, який розповів про сутність напрямку "історіософія" та про широкі можливості його застосування в сучасній науці.

Чимало уваги на конференції приділили темі змін у свідомості української нації на зламі тисячоліть, питанням сучасного розвитку України, пов'яза-

них із її входженням у міжнародний економічний та культурний простір. Від Торгового коледжу з доповідями виступили: **Максим Рибалкін, Оксана Петренко, Валентина Шетеля, Світлана Полякова, Олександр Бондарь**.

На заключному засіданні всі студенти отримали сертифікати учасника конференції, а цікаві й інформативні доповіді відзначили грамотами. Серед нагороджених були й студенти Економіко-правничого коледжу ЗНУ: **Андрій Цибульський і Дарина Шурига**. Андрій представив тему "Будапештські домовленості і посттоталітарний гібридний мир", а Дарина розмірковувала щодо занепаду імперіалістичної думки епохи російського домінування.